5 bani exemplarul. - Anul XXXII. - N-rul 277 — 6 PAGINI — ICGB — Miercuri 8 Octombrie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4.65 / 9.15 / 18.— | STRĂINĂTATE: 3 luni Lei 10.- / 6 luni 20.- / Un an 40.-

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag IV „ 40
Inserții și reclame 3,50 linia
Anunțuri sau informațiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacția și Administrația: — București — 11, Brezoianu, 11

Declarațiile regelui Belgiei

București, 7 Octomvrie.

Necesitate morală

S'a vorbit de „imposibilități morale". Trebuie să se vorbească și de *necesități* morale.

Imposibilitatea e o negațiune. Ea determină numai de jumătate o atitudine; nu poate să o cuprindă întreagă, ci pentru aceasta trebuie să vină să o completeze partea afirmativă: ceea ce este posibilitate, sau ceea ce este, poate, necesitate imperioasă.

Nu putem, de pildă, să mergem noi românii, în marele conflict european ce s'a deslănțuit alăturea de maghiarii cari urmăresc distrugerea unei părți atât de însemnate a neamului nostru, — distrugere pe care, dacă ar fi să iasă ei și cu ai lor biruitori, ar fi să fie urmărită cu o violență și mai mare decât înainte, și poate chiar decisivă. Iată o imposibilitate morală.

Dar care este *necesitatea* morală? Este ca acel popor să fie sustras odată și pentru totdeauna dela amenințarea distrugerii. — și aceasta nu se poate face cu siguranță decât alipindu-l la trunchiul său, aducându-l, sau lăsându-l, să formeze un singur stat național, cu conaționalii lui.

Zadarnic este să se vorbească despre *drepturi* ce s'ar acorda, într'un stat poliglot, *naționalităților*, câtă vreme dintre acestea una ține totuși să fie *dominantă*. Egala îndreptățire națională, — aceasta este ideea care trebuie să triumfe, — și într'un stat de o asemenea alcătuire, cu hegemonia unei rase, unei națiu asupra celorlalte, ea este de mai nainte tăgăduită, călcată în picioare.

Lasă că nici bruma de *drepturi* ce s'ar acorda astăzi n'ar prezinta nici o garanție c'o să fie respectate mâine. N'avem oare un exemplu atât de vorbitor cu celebra lege a naționalităților din Ungaria? Această lege datează de aproape o jumătate de secol, ea n'a fost niciodată abrogată, — dar se poate spune că nici n'a fost aplicată niciodată în întregimea ei. Deși a fost una din condițiile cu cari s'a făcut pactul dualist, ea n'a fost respectată de stăpânirea maghiară, din moment ce aceasta s'a așezat, mare și tare, în scaun. La început, vreo câțiva ani, s'au respectat mai mult sau mai puțin unele din dispozițiile acelei legi, dar foarte curând au fost înlăturate toate, și a rămas ca *forța* să primeze *dreptul*.

Acelaș lucru s'ar întâmpla fără nici o îndoială, dacă sub apăsarea situației s'ar veni iarăș cu făgăduelí, fie chiar scrise, votate și sancționate. In adevăr, ce ar putea să spună astăzi stăpânirea maghiară naționalităților, românilor în deosebí? — „Vom aplica, de-acuma înainte, legea"... Dar iată că nici măcar atâta nu spun, nu făgăduiesc conducătorii politicei maghiare, ci și acuma, în mijlocul focului, în mijlocul primejdiei în care se găsesc, păstrează în definitiv aceeași atitudine dârză și amenințătoare.

Ei bine, este o necesitate morală ca o asemenea stare de lucruri să înceteze, odată și pentru totdeauna. Libertatea popoarelor n'are să mai fie o vorbă, — ea trebuie *să se înfăptuiască*.

Familiĭ din Poiana Sibiuluĭ, comună curat românească de lângă Sibiŭ

UN MILIARD
pentru pregătiri militare în Italia

MILANO, 6 Octombrie

Din Florența se anunță că regele Italiei, de acord cu miniștrii și cu șeful statului-major, au hotărît să se destineze un miliard pentru pregătiri militare.

ZANNINI

DECLARAȚIILE
Regelui Belgiei

- Regele are încredere în victoria finală -

Viena, 6. — „Dailly Express" din Londra află din Haga că un diplomat belgian sosit din Ostanda, a avut acum câteva zile o convorbire cu Regele Albert al Belgiei care i-a zis:

Nu pierd nădejdea chiar dacă ar fi să trebuesc să părăsesc teritoriul belgian. Armata mea, care a părăsit Anversul este în excelente condițiuni și a ocupat poziții bune.

Toți soldații mei sînt gata ca și mine să sacrifice viața lor pentru independența Belgiei. Vom avea de îndurat încă multe greutăți, dar avem deplină încredere în victoria finală, car va fi mai mare decât ne putem aștepta.

Sîntem bătuți momentan dar nu zdrobiți.

Acelaș diplomat povestește că regina Belgiei, deșde o sănătate șubredă, a renunțat la toate avantaiele traiului larg și se roagă de rege a-i permite să-l urmeze pretutindeni. (A. R.)

- Războiul european -

- Serviciul nostru telegrafic -

— DIN EEIȚIA DE ERI DIMINEAȚĂ PENTRU CAPITALĂ —

LUPTELE
austro-sârbe

— Austriacii bătuți lângă Serajevo —

Milano, 5. — ***O luptă crâncenă a avut loc între sârbi și austriaci, la o distanță de 10 km. de Serajevo.***

Austriacii puși pe fugă, au lăsat pe câmpul de luptă 250 de morți.

Zannini

Austriacii au suferit mari perderi la Gucevo și Eminova

Niș, 5. — **La 2 Octombrie inamicul a atacat din noŭ pozițiile noastre de la Gucevo, spre cota 708. Atacul a fost respins. Austriacii aŭ avut pierderi mari, trupele noastre aŭ luat Peia ada Către Sava, lângă Mitrovița, inamicul, după un foc puternic de artilerie, a cercat să puie stăpânire pe poziția Preki, la vest de satul Sasavița, dar a fost respins după o luptă crâncenă. De pe înălțimile de la Majnia, inamicul a deschis un foc slab de artilerie spre Topșidersko Brdo și malurile Savei și Dunărei. O canonieră inamică, care voia să treacă din spre Semlin, a trebuit să se retragă imediat în fața focului artileriei noastre grele. Pe restul frontului nu este nimic de semnalat. Știri complimentare sosite arată că inamicul a suferit pierderi foarte mari la 30 Sept. spre 1 Oct. la Gucevo și Eminova și la cota 708. Pe un front de un kilometru în fața pozițiunilor noastre se aflaŭ cam 800 cadavre inamice. Nu s'a găsit nici o bucată de pâine la toți acești soldați, ci doar cocene de porumb. Aceasta confirmă precedentele noastre rapoarte despre reaua alimentare a trupelor austriace. După atacurile de la 30 Septembrie și 1 Octombrie, cercetașii noștri aŭ auzit pe pozițiunile inamice împușcături, gemete, plângeri; inamicul împușca și mai împușcă și acum mulți soldați, din cauza insuccesului atacurilor date și paniceĭ ce i-a cuprins. (Biroul Preseĭ).**

Ridicarea de scom t

Londra, 5. — Scomptul Băncei a fost fixat la 3½ la sută. (A. R.)

Luptele
de pe Vistula continuă

Petrograd, 4 (sosită 5). — ***Pe ziua de 3 Oct. nici o schimbare însemnată nu se înregistrează pe toate fronturile; acalmie în Prusia orientală. Luptele de pe Vistula mijlocie și în Galiția se desfășoară. (Westnik.)***

Comunicatele statului major rus

Petrograd, 3 (sosită 5). — **Comunicatul statuluĭ major zice: Pe frontul Prusieĭ orientale aŭ fost micĭ încăerări numai. Pe Vistula medie și în Galiția, armata austro-germană a trecut la 2 Octombrie la defensivă pe toată întinderea frontului. La sud de Przemysl am făcut prizonieri 3 compănii austriace și 6 ofițeri. (Westnik). (A. R.)**

*

Petrograd, 5. — **Comunicat al statului major: Pe frontul Prusieĭ orientale și al Vistuleĭ nu e nici o schimbare de semnalat. Incercările austriacilor de a trece apa San n'aŭ izbutit. La sud de Przemysl se dau lupte. Pe frontul Prusieĭ s'aŭ dat în mai multe locuri atacuri cu baioneta, în cursul cărora am făcut prizonieri 15 ofițeri austriacĭ și peste o mie soldați. Se relevă că austriacii s'aŭ întărit în trecătorile Carpaților. (Westnik).**

Înapoierea refugiaților belgieni

Haga, 5. — *Se anunță cu privire la schimbul de vederi relativ la înapoierea fugarilor belgieni, că s'a ajuns la învoiala ca fugarii nu numai din Anvers și împrejurimi ci și din toată Belgia să se poată întoarce, în afară de bărbații supuși exercițiului militar, cari vor fi făcuți prizonieri în caz de înapoiere. (A. R.)*

Nou vas de război italian în lucru

Roma, 4 (sosită 5). — *In șantierul din Castellamare Stabia s'aŭ început lucrările noului superdreadnought „Amiral Caracciolo". (A. T. I.)*

Asupra ultimei victorii rusești

Roma, 4 (sosită 5). — *Ziarul „Matin" primește din Petrograd știrea, că Marți în lupta ce a avut loc între Ivangorod și Varșovia germanii au fost complect înfrânți. Ziarul „Tribuna" crede că știrea nu este întemeiată, de oare ce chiar cercurile militare rusești sfătuesc ca această știre să fie privită cu multă rezervă și afirmă că trebue judecată ca prematură știrea despre marea victorie rusească de lângă Vistula. Bătălia continuă înversunată și va dura încă câteva zile. (A. T. I.)*

Generalul bulgar **Radko Dimitrieff,** *primit ca voluntar în armata rusă, ia parte la asediul cetățeĭ Przmysl și a fost decorat pentru curajul său.*

Vas suedez confiscat de englezĭ

Goeteborg, 5. — Un vas suedez încărcat cu petrol și mergând din America în Suedia a fost confiscat de englezi și dus spre insula Orkney. (A. R.)

Asupra scufundărei crucișetorului englez Hawke

Roma, 4 (sosită 5). — *Supraviețuitorii de pe crucișătorul englez Hawke care a fost scufundat în marea Nordului de către un submarin german, povestesc că primul atac al submarinului a fost dat în contra crucișătorului Theseus, dar nu a reușit și Theseus a putut să se salveze lăsând în urmă vasul Hawke singur. (A. T. I.)*

Trupe australiene către Marsilia

Roma, 4 (sosită 5). — **A sosit la Neapoli nava engleză Orontе, care transportă la Marsilia 4000 australieni. Nava va face în curând un nou transport de trupe din Brisbane (Australia) prin Alexandria-Egipt. (A. T. I.)**

O ciocnire
LA GRANIȚA OLANDEI

Amsterdam, 5. — **„Nieuwswandendag" află din Breda, cu data de 2 Oct., că o ciocnire a avut loc la graniță lângă Meerle între germani și belgieni. Trei germani aŭ căzut; belgienii s'aŭ retras dincolo de graniță, unde aŭ fost dezarmați. Toți tinerii dela Meerle până la Herenthals aŭ fugit. La Biervliet un biplan s'a coborât. Pe bord se aflaŭ un francez și un belgian, probabil militari. Aterizarea s'a făcut din cauza isprăvireĭ benzineĭ. Biplanul este pus sub supraveghierea poliției. (A. R.)**

Mișcarea germanilor în Belgia

Roma, 4 (sosită 5). — Din sursă olandeză se anunță că orașul Ypres unde se găsesc trupe aliate a fost înconjurat de germani cari merg în căutarea refugiaților, în spre Calais. Din aceiași sursă se anunță că o ariergardă anglo-belgiană ar fi fost respinsă de trupele germane. Lipsește confirmarea cum și amănuntele. (A. T. I.)

Măsurĭ de prevedere în Olanda

Haga, 5. — Monitorul oficial publică interdicțiunea exportuluĭ cartofilor. (A. R.)

Starea Principelui Oscar

Viena, 5. — *Din Homburg von der Hoehe se află că restabilirea principelui Oscar care a căpătat o afecțiune a mușchiuluĭ cardiac în luptele de lângă Verdun nu se face așa de repede, precum părea întâi, iar cercetarea cu razele Roentgen a dovedit necesitatea ca principele să mai stea în căutarea medicilor. (A. R.)*

Un vas german
capturat de englezi

Milano, 5. — **Din Algesiras sosește știrea că un crucișător britanic a capturat pe marea Mediterană un mare vas german, încărcat cu alimente și cărbuni.**

Vasul german voia să se strecoare sub pavilion englez.

Zannini.

Starea regelui Ludowic al Bavariei

München, 5. — *Se spune despre starea sănătățeĭ regelui Ludovic că, cu prilejul schimbăreĭ pansamentului, s'a constatat că starea generală fiind bună, rana merge spre vindecare. (A. R.)*

O luptă
a epiroților lângă Valona

Roma, 4 (sosită 5). — *Se telegrafiază din Valona, că o luptă însemnată a avut loc alaltăerĭ între câteva sute de epiroți și musulmani albanezi la sud est de Valona, între Saliari și Nivica. Rezultatul luptei nu se cunoaște până acum. (A. T. I.)*

Asupra bombardăreĭ Anversuluĭ

Rotterdam, 5. — *Ziarele află din Roosendaal că cu prilejul bombardăreĭ Anversuluĭ numai 26 persoane din populațiunea civilă aŭ fost ucise. (A. R.)*

Proclamațiunea răspândită în Siria

Constantinopol, 4 (sosită 5.) — *S'aŭ primit aci exemplare din proclamațiunea în limba arabă propagată în Syria și intitulată: Ce aŭ făcut englezii în contra islamismuluĭ" și enumerând nenorocirile cauzate musulmanilor de către englezi. (A. R.)*

Holera în Austria

Viena, 4 (sosită 5). — **Un caz de holeră s'a constatat în Carintia, un caz la Vor Arlberg, 4 în Moravia, 3 în Galiția. Afară de cele 3 cazurĭ din Galiția e vorba numaĭ de persoane întoarse de pe teatrul războiuluĭ. (A. R.)**

Reconstruirea forturilor Anversului

Milano, 5. — **Din Londra se anunță că germaniĭ lucrează cu febrilitate la reconstruirea forturilor Anversuluĭ. Z.**

Bombardarea
portuluĭ Cattaro

Milano, 5. — **Bombardarea portuluĭ Cattaro continuă cu violență Z.**

Situația în Franța

— ALIAȚII AU OCUPAT FLEURBAIS —

Petrograd, 5. — ***Se comunică din Paris cu data de 4 Oct.:***

Calm relativ pe cea mai mare parte a frontului. La stânga noastră nici o modificare. Pe dreapta râuluĭ Lys aliații au ocupat Fleurbais și împrejurimile imediate de la Armentières. In regiunile Arras și Saint Mihiel am continuat a câștiga teren. Trupele germane cari ocupă Belgia occidentală n'au trecut de linia Ostende-Thourout. (Westnik).

Procesul din Serajevo

Serajevo, 5. — *(Procesul de înaltă trădare).* — *Noĭ acuzați aŭ fost ascultați. Toți acuzații depun despre inocența lor; unii declară că n'aŭ știut nimic de atentat, alții că nu l'aŭ denunțat de teamă să nu fie asasinați de sârbi. (A. R.)*

Desmințirĭ

Niș, 4 (sosită 5). — *Știrile lansate de „Sud-Slavische Correspondenz" despre pierderile sârbe sunt dintre cele mai exagerate; de asemenea știrea care anunță o răscoală în armată este absolut falsă, precum și aceea că niște ofițeri sârbi ar fi fost uciși de către soldații lor. Astfel de știri se desmint prin ele însișĭ, de oarece orĭcine știe că disciplina domnește în armata sârbă care e însuflețită de un viu patriotism, mai ales în momentele actuale. Mancvra numiteĭ gazete este aceeași ca în timpul celor două războaie balcanice, când anunța tot astfel de fapte, pe cari toți corespondenții apoi le desmințeaŭ. (Pressbureau).*

*

Niș, 5. — *Știrea lansată de „Neue Freie Prese" spunând că ziarul* Trgovinski Glasnik, *sub semnătura profesoruluĭ de universitate dr. Andrievici, ar explica cum politica rusă a fost defavorabilă Serbieĭ, este falsă, căci un ziar sub acel titlu nicĭ nu apare în Serbia și nu există un profesor Andrievici la universitatea sârbească.*

Știrile despre foametе în Serbia sunt iar mincinoase. Dovada: recolta anuluĭ acesta a fost extraordinar de bogată; în timpuri normale Serbia avea dificultățile prea cunoscute pentru exportarea surplusuluĭ grânelor sale, cu atât mai mult acum deci, când exportul este cu neputință trebue să fie supra-abundență de aprovizionări în Serbia. (A. R.)

VIZA LIVRETELOR

Se face cunoscut completașilor, rezerviștilor și milițienilor, că viza livretelor se face anul acesta timp de 10 zile **de la 16 Octombrie, până la 25 Octombrie inclusiv.**

Sunt obligați să se prezinte la viza livretelor:

1) Completașii și rezerviștii, cari din diferite motive n'au fost chemați anul acesta la concentrare.

2. Toți milițienii din contingentele 1896, 1895, 1894 și 1893, fie că aŭ fost saŭ nu concentrați.

3. Toți dispensații de serviciu sub arme (conform legeĭ de recrutare), toți amânații pentru studiĭ, toți cei cu instrucția necompletă, auxiliariĭ, prisos de contingent cari n'aŭ fost concentrați anul acesta.

4. De asemenea se vor prezenta dispensații de mobilizare, cari aŭ certificate de dispensă vizate de cercurile de recrutare, spre a se viza a doua oară aceste certificate, cunoscând că ele rămân valabile și pentru anul viitor.

Funcționarii cari ocupă funcțiuni cu drept la dispensă de mobilizare și sunt numiți în aceste funcțiuni după data de 15 Iulie 1914, — odată cu certificatul de dispensă și livretul individual, vor aduce și certificatele predecesorilor, spre a fi anulate.

5. Se vor prezenta la viză și acei cari sunt dispensați de mobilizare, prin ordine speciale date de ministerul de războiŭ saŭ marele stat-major, cunoscând, că pentru anul viitor nu rămân valabile de cât dispensele acordate de către marele stat-major.

Toate celellalte dispense acordate de alte autorități vor fi anulate.

Odată cu certificatul de dispensă și cu livretul individual, dispensații menționați mai sus vor aduce și o copie după ordinul mareluĭ stat-major prin care se comunică aprobarea dispenseĭ.

Fără această copie, nu se va viza certificatul.

Cei de la punctele 4 și 5 se vor prezenta la viză numaĭ la cercurile de recrutare.

Toți oamenii se vor prezenta la viză personal, aducând livretul. Nu este permis să se trimeată livretul prin alte persoane, frați, rude, etc.

Se atrage atențiunea, că aceĭ cari nu se vor prezenta la viza livretelor vor fi supuși judecăteĭ, conform prevederilor Codului de justiție militară.

In Bucovina
e mare lipsă de alimente și tutun

Mihăileni, 5 O-bre.

Cu toate că porțile marĭ ale vămeĭ noastre sunt închise din cauza holereĭ din Austria, se văd dincolo de porți sute de locuitori de pe lângă graniță, dela Siret și chiar din Rădăuți, cari întinzând mâinile printre gratiile porților, așteaptă să li se dea, de către cunoscuții de dincoace, lucruri strict necesare și mai ales tutun.

Lipsa de tutun în Bucovina e așa de mare, în cât aducându-se zilele trecute în Rădăuți de 4000 coroane tutun din Ungaria, după o jum, oră s'a vândut tot.

Coresp.

Cât cheltuește Germania cu războiul

Petrograd, 6. — **Ziarele engleze reproduc o petițiune a proprietarilor de case din Berlin cari nemaĭ primind chiriile, se plâng că sunt amenințați cu executarea pentru datorii.**

Poșta militară germană funcționează foarte prost. *Lokal-Anzeiger* **propune suprimarea eĭ.**

Deutsche Tageszeitung **evaluând perderile ofițerilor germani, constată marele număr de perderi de ofițeri din gardă și spune că media perderilor de ofițeri admisă de teoriile militare e cu mult întrecută.**

Tona de grâŭ în Germania costă 250 mărcĭ, cea de secară 210 mărcĭ.

Vorwaerts **zice: Numărul celor lipsiți de mijloace în Germania sporește continuŭ cu toate subvențiile acordate și trebuesc să se observe—zice numitul ziar — că e doar începutul dezastrului.**

După calcule modeste, RAZBOIUL COSTA PE GERMANIA 844 MILIOANE DE MARCI PE LUNA și cheltuelile vor spori tot maĭ mult, dat fiind urcarea preturilor la toate articolele.

Din Copenhaga se anunță că împăratul Wilhelm ar hrăni planul fantazist de a debarca maĭ multe corpurĭ de armată în Anglia.

Journal des Débats **spune că ambasada austriacă din Madrid ar avea știrĭ neliniștitoare despre epidemia de holeră în armata și populațiunea din Austria.**

Ambasadorul Angliei în Statele Unite a protestat contra violațiunii neutralității, căci un vas german a încărcat cărbuni lângă Filipine. (A. R.)